

ÅLANDSDELEGATIONEN

Diarienumr D 10 07 01 41
D 10 07 01 42
D 10 07 01 43
D 10 07 01 44
D 10 07 01 45
D 10 07 01 46
D 10 07 01 47
D 10 07 01 48
D 10 07 01 49
D 10 07 01 50
D 10 07 01 51

Helsingfors/Mariehamn 20.7.2007

Nr 25/07

Hänvisning Ålands lagtings skrivelser
6.6.2007, nris 172-182/2007.

Till Justitieministeriet

Ärende Utlåtande över följande av lagtinget 23.5.2007 antagna landskapslagar:

1. Landskapslag om upphävande av 2 § 2 mom. landskapslagen om vissa grunder för landskapets hushållning,
2. Landskapslag om ändring av landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna,
3. Landskapslag om ändring av landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården,
4. Landskapslag om temporär ändring av 8 § landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården,
5. Landskapslag om ändring av landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten,
6. Landskapslag om temporär ändring av landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten,
7. Landskapslag om ändring av landskapslagen om bosättningsstrukturgrupper,
8. Landskapslag om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa lagar om kommunindelning,
9. Landskapslag om ändring av landskapslagen om kompensation till kommunerna för det allmänna avdraget,
10. Landskapslag om ändring av 75 § räddningslagen för landskapet Åland,

Postadress:
Ålandsdelegationen
Länsstyrelsen
PB 58
22101 MARIEHAMN

Telefon
växel 018-635270

Telefax
018-635268

Adress i Helsingfors
Georgsgatan 9 A 4
00120 HELSINGFORS

11. Landskapslag om ändring av 85 § kommunallagen för landskapet Åland.

Ålandsdelegationen avger i det följande ett gemensamt utlåtande över ovan nämnda landskapslagar.

Landskapslagarnas huvudsakliga innehåll

Landskapslagstiftningen avser en reform av landskapsandelssystemet. Genom reformen slopas landskapsandelarna för anläggningkostnader för alla kommuner utom de i bosättningsstrukturgrupp 1. Nivån för landskapsandelarna för driftskostnaderna höjs. Inom socialvårdsområdet införs särskilda landskapsandelar för specialomsorg, barnskydd och missbrukarvård. Ett nytt basserviceindex för Åland införs. Antalet bosättningsstrukturgrupper utökas från fyra till åtta. Istället för utjämning av landskapsandelar kan kommunerna beviljas komplettering av skatteinkomster. Understöd enligt prövning ändras så att det dels utgör ett samarbetsunderstöd, dels kvarstår som ett särskilt stöd för kommuner som i exceptionella situationer behöver ekonomiskt bistånd. Det sammanslagningsunderstöd som finns inom ramen för lagstiftningen om kommunindelning förlängs från att gälla under två år till att gälla under fem år. Landskapslagen om kompensation till kommunerna för det allmänna avdraget ändras till att gälla kompensation för även andra avdrag.

Lagstiftningsbehörigheten

Landskapet tillkommer enligt 18 § 4 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om kommunindelning och kommunernas förvaltning. Enligt 18 § 6, 13 och 14 punkterna i sagda lag har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om brand- och räddningsväsendet, socialvård samt undervisning, kultur, idrott, ungdomsarbete, arkiv, biblioteks- och museiväsendet med vissa undantag varom nu inte är fråga. Landskapet tillkommer enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen lagstiftningsbehörighet i fråga om kommunerna tillkommande skatter.

Genom landskapslagen om upphävande av 2 § 2 mom. landskapslagen om vissa grunder för landskapets hushållning upphävs bestämmelsen om att kommunerna inom ramen för landskapets behörighet tillförsäkras rätt till bidrag och lån enligt likartade grunder som de, vilka tillämpas när motsvarande stöd av statsmedel erläggs till kommunerna. Enligt 4 § 2 mom. i landskapslagen om vissa grunder för landskapets hushållning får landskapslagen inte ändras eller upphävas eller avvikelser därifrån göras på annat sätt än i 55 § i lagtingsordningen är föreskrivet. I enlighet härmed har ändringen av landskapslagen antagits i den ordning lagtingsordningens 55 § föreskriver.

Enligt ikraftträdelsebestämmelsen i landskapslagen om ändring av 85 § kommunallagen för landskapet Åland skall den tillämpas även på grundavtal för kommunförbund som är gällande när lagen träder i kraft. Enligt gällande bestämmelser förutsätts samstämmiga beslut av medlemskommunernas fullmäktige för ändringar av grundavtal. Enligt de ändrade bestämmelserna kan grundavtal ändras om en majoritet av medlemskommunerna understöder ändringsförslaget. I landskapslagen anges dock att en medlemskommun inte utan sitt samtycke kan åläggas att medverka i nya frivilliga uppgifter för kommunalförbundet och i kostnaderna för dem i de fall medlemskap i ett kommunalförbund eller något av dess verksamhetsområden är föreskrivet i lag. Med beaktande härav föranleder ifrågavarande ikraftträdelsebestämmelse ingen anmärkning i behörighetsavseende.

Ålandsdelegationens utlåtande

Ålandsdelegationen finner att landskapslagarna faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet. Tillämpningen av landskapslagen om ändring av landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården, landskapslagen om temporär ändring av 8 § landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården, landskapslagen om ändring av landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten, landskapslagen om temporär ändring av landskapslagen om planering av och landskapsandel för undervisnings- och kulturverksamheten, landskapslagen om ändring av landskapslagen om bosättningsstrukturgrupper, landskapslagen om ändring av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa lagar om kommunindelning, landskapslagen om ändring av landskapslagen om kompensation till kommunerna för det allmänna avdraget och landskapslagen om ändring av 75 § räddningslagen för landskapet Åland förutsätter att även landskapslagen om ändring av landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna träder i kraft.

Närvarande Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Mäenpää och Olsson jämte suppleanten Lindholm.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare